

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sž/15/2012
Identifikačné číslo spisu:	1012200032
Dátum vydania rozhodnutia:	07.08.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1012200032.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: A. P. P., narodeného X. P. XXXX, bez dokladov totožnosti, evidenčné číslo: P., štátneho príslušníka Afganskej islamskej republiky (ďalej len Afganistan), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy V., provincia Kábul, Afganistan, aktuálne s miestom pobytu v Pobytovom tábore Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v Rohovciach, zastúpeného JUDr. Lenkou Čechovou Pisarčíkovou, pracovníčkou Spoločnosti ľudí dobrej vôle so sídlom Mäsiarska 13, Košice, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o opravnom prostriedku proti výroku rozhodnutia odporcu ČAS: MU-365-32/PO-Ž-2011 z 29. novembra 2011, ktorým navrhovateľovi nebola poskytnutá doplnková ochrana, o odvolaní podanom proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/1/2012-39 z 21. marca 2012,

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/1/2012-39 z 21. marca 2012 m e n í tak, že rozhodnutie Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sp.zn. ČAS: MU - 365-32/PO-Ž-2011 z 29. novembra 2011 o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území Slovenskej republiky sa z r u š u j e a vec mu v r a c í a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava rozhodnutím ČAS: MU-365-32/PO-Ž-2011 z 29. novembra 2011 podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že v tomto

pripade nebola preukazaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, ako to vyplýva z Konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov (ďalej len Ženevská konvencia) a zo zákona o azyle.

Výrok, ktorým rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi odôvodnil tým, že nebol splnený ani jeden zo zákonných predpokladov jej poskytnutia. Uviedol, že situácia v Afganistane je zložitá, avšak zlá bezpečnostná situácia nie je na celom území tejto krajiny, ale iba v jej niektorých častiach. Kábulska provincia, odkiaľ navrhovateľ pochádza, patrí medzi oblasti relatívne bezpečné, v ktorej dochádza k zníženiu počtu útokov. Odporca tiež dôvodil, že i keď iba v Kábule žije cca 20% populácie Afganistanu, uskutočňuje sa v ňom v priemere menej ako 1% útokov. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj identifikoval.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti výrokovej časti rozhodnutia, ktorou navrhovateľovi nebola poskytnutá doplnková ochrana podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok - návrh z 9. januára 2012, ktorým sa domáhal zrušenia tejto časti napadnutého rozhodnutia a jej vrátenia odporcovi na ďalšie konanie.

Uviedol v ňom, že bezpečnostná situácia v celom Afganistane je neustále veľmi zlá, ktorú skutočnosť možno charakterizovať ako vážne a individuálne ohrozenie života z dôvodu svojvoľného násillia. Poukázal tiež na skutočnosť, že odporca rozhodol v jeho veci v rozpore s ustanovením § 3 ods. 4 zák. č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), nakoľko v iných rozhodnutiach z obdobia septembra až novembra 2011, ktorých spisové značky identifikoval, rozhodol v tom zmysle, že v Afganistane došlo k zhoršeniu bezpečnostnej situácie, v čoho dôsledku bola neúspešným žiadateľom o azyl z tejto krajiny predĺžená poskytnutá doplnková ochrana.

Krajský súd v Bratislave na základe žaloby žalobcu preskúmal rozhodnutie odporcu ČAS: MU-365-32/PO-Ž-2011 z 29. decembra 2011 a stotožniac sa z dôvodmi napadnutého rozhodnutia žalobu zamietol.

K argumentom navrhovateľa o odlišných rozhodnutiach odporcu v podobných prípadoch uviedol, že usmerneniu, aby správne orgány dbali o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely predchádza povinnosť vychádzať pri rozhodnutí zo spoľahlivo zisteného stavu veci (§ 3 ods. 4, § 46 Správneho poriadku). Iba takto zistený stav veci môže za aplikácie príslušných zákonných ustanovení a odôvodnenej správnej úvahe viesť k vydaniu rozhodnutia, ktoré sa vo všeobecnosti označuje ako zákonné. Niet pochyb o tom, že v opravnom prostriedku špecifikovaných rozhodnutiach odporca ako dôvod predĺženia doplnkovej ochrany uvádzal zlú bezpečnostnú situáciu. Vydanie týchto rozhodnutí však \ nemôže automaticky znamenať, že právne posúdenie v nich posudzovanej problematiky je \ správne, resp. že zistenie stavu veci, na základe ktorého došlo k ich vydaniu bolo dostatočné.

Ak teda v prejednávanej veci odporca dospel podľa názoru súdu k správne a odôvodnenému záveru, že pre poskytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi neboli naplnené zákonné predpoklady, nemôže byť takýto právny názor negovaný výlučne tým, že odporca v iných konaniach posúdil situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa odlišne.

Krajský súd na dôvažok uviedol, že i napriek vyššie uvedenému posúdeniu vznesených námietok si pokladá za povinnosť poukázať na skutočnosť, že odporca by pri výkone oprávnení zverených mu zákonom o azyle mal pristupovať ku každej prejednávanej veci s rovnakou dôslednosťou, ktorá je jedným z predpokladov toho, aby nedochádzalo k vzniku prípadných pochybností o kvalite a zákonnosti vydávaných rozhodnutí.

III.

Odvolanie a vyjadrenie odporcu

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol citáciu § 13a zákona o azyle a následne citáciu § 2 písm. f/ uvedeného zákona, o poskytnutí doplnkovej ochrany, ak by žiadateľ bol v

pripade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia.

Poukázal, ako aj v samotnom návrhu, na konkrétne rozhodnutia odporcu vydané v rozpore so zásadou, uvedenou v § 4 ods. 4 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), že správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Podľa jeho názoru rozhodnutia sp. zn. ČAS: MU-358-10/POŽ-2011 zo 7. novembra 2011, ČAS: MU-309-12/PO-Ž-2011 zo 4. októbra 2011, ČAS: MU 296-17/PO-Ž-2011 zo 6. októbra 2011, ČAS: MU-32-19/PO-Ž-2011 z 13. septembra 2011 v ich odôvodnení ako dôvod poskytnutia predĺženej doplnkovej ochrany uvádzajú zhoršenie, nebezpečnosť a nestabilitu situácie v Afganistane, v dôsledku ktorej by žiadatelia o azyl mohli byť v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavení hrozbe vážneho bezprávia a z tohto dôvodu považuje za potrebné predĺženie doplnkovej ochrany. Dve z týchto rozhodnutí sa dokonca týkajú žiadateľov o azyl pochádzajúcich z Kábulu, rovnako ako navrhovateľ.

Navrhol zmeniť rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/1/2012-39 z 21. marca 2012 tak, že rozhodnutie Migračného úradu MV SR ČAS: MU - 365-32/PO-Ž-2011 z 29. novembra 2011 o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území Slovenskej republiky zruší a vec vráti tomuto úradu na ďalšie konanie.

Oporca sa k podanému opravnému prostriedku vyjadril tak, že navrhovateľ napriek povinnosti uviesť pri pohovore v rámci konania o udelenie azylu pravdu, uviedol rozdielne dôvody v konaní o prvej a druhej žiadosti o azyl. Oporca posúdil dôvody uvádzané navrhovateľom aj v súvislosti s možnosťou poskytnutia doplnkovej ochrany a usúdil, že navrhovateľ nepreukázal, ani neuviedol také skutočnosti, ktoré by oprávňovali správny orgán poskytnúť navrhovateľovi túto formu ochrany. Taktiež námietku právnej zástupkyne, s poukazom na § 3 ods. 4 Správneho poriadku, že správny orgán mal rozhodnúť o skutkovo zhodných alebo obdobných prípadoch tak, aby nevznikali neodôvodnené rozdiely považoval odporca za neopodstatnenú preto, že v prípade rozhodnutí odporcu v iných prípadoch sa posudzoval iný skutkový stav a bolo rozhodnuté podľa iného ustanovenia zákona o azyle, pričom vydaním napadnutého rozhodnutia nevznikli neodôvodnené rozdiely, ako to má na mysli § 3 ods. 4 Správneho poriadku. Podľa názoru odporcu navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani právna zástupkyňa v opravnom prostriedku, neuviedli a nepreukázali také skutočnosti, ktoré by odporcu oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, resp. o poskytnutí doplnkovej ochrany, a má za to, že krajský súd, aj správny orgán, objektívne a individuálne posúdili všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Navrhol preto potvrdiť napadnutý rozsudok.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné treba mu priznať úspech. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 7. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 19a ods. 1 písm. a/ zákona o azyle ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo a zohľadní pritom všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú.

Z uvedených ustanovení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyplýva nielen povinnosť ministerstva posúdiť každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo i vo vzájomnom súhrne hodnotiac všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú, avšak je zrejmé, a to z doslovného znenia § 19a ods. 1 azylového zákona, že ide o postup najmä v konaní o udelenie, či neudelenie azylu. Podmienky za akých sa posudzuje poskytnutie doplnkovej ochrany sú zrejme odlišné - miernejšie - než ako v prípade azylu. Aj to je dôvod, pre ktorý ide o doplnkovú ochranu, ak síce nie sú splnené podmienky udelenia azylu, avšak nie sú splnené podmienky ani pre vyhostenie žiadateľa o azyl.

Ak navyše pri hodnotení podmienok pre priznanie, či nepriznanie doplnkovej ochrany je podľa § 2 písm. f) bod 3 podstatná spoločensko-politická a bezpečnostná situácia v krajine pôvodu žiadateľa, ktorá by spôsobila ohrozenie jeho života, nie je možné pristupovať k riešeniu podobných žiadostí žiadateľov z toho istého štátu, ba dokonca regiónu zásadne odlišne, pretože je to v rozpore so zásadou uvedenou v § 3 ods. 4 Správneho poriadku, ktorá je konkrétnym vyjadrením zásady rovnosti účastníkov v konaní, ktoré v širšom ponímaní má oporu v medzinárodných normách, ktorými je Slovenská republika viazaná. Z týchto dôvodov považujem rozhodnutia odporcu, uvedené v odvolaní navrhovateľa jeho právnu zástupkyňou sp. zn. ČAS: MU-358-10/POŽ-2011 zo 7. novembra 2011, ČAS: MU-309-12/PO-Ž-2011 zo 4. októbra 2011, ČAS: MU 296-17/PO-Ž-2011 zo 6. októbra 2011, ČAS: MU-32-19/PO-Ž-2011 z 13. septembra 2011 za zákonné, v súlade s ústavnou zásadou prezumpcie zákonnosti rozhodnutí orgánov štátnej moci a správy, pretože nebolo v tomto konaní preukázané, že boli v predpísanom konaní zrušené, bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd zrušil preskúmané rozhodnutie odporcu a vec vrátil tomuto orgánu na ďalšie konanie, ktoré by nemalo odporovať všeobecnej zásade uvedenej v § 3 ods. 4 Správneho poriadku.

Ak odporca v iných konaniach konštatoval a uzatvoril nasledujúce: ...“rozšírené Medzinárodné bezpečnostné sily spolu s rastúcou schopnosťou afganskej národnej armády dosiahli vojenské úspechy, ale Taliban a k nemu pripojené skupiny naďalej znemožňujú prevzatie plnej bezpečnosti v mnohých oblastiach Afganistanu. Tieto sily zvýšili intenzitu a frekvenciu samovražedných bombových útokov, nástrah a ohrozenia strelbou. V niektorých oblastiach je neistota spôsobená najmä prítomnosťou miestnych veliteľov a generálov. Bezpečnostná situácia v Afganistane sa však neustále zhoršuje. Civilisti sa častejšie vmiešali do stretov medzi protivládnych bojovníkov a vládne ozbrojené zložky a jej medzinárodných pozorovateľov. Vychádzajúc z uvedených informácií je teda zrejmé, že v porovnaní s rokom 2010, kedy bola poskytnutá doplnková ochrana na území SR, sa všeobecná situácia v Afganistane nezlepšila. Vzhľadom na pretrvávajúci vojnový konflikt a nestabilnú bezpečnostnú situáciu nemôže správny orgán zaručiť, že by v prípade nedobrovoľného návratu do krajiny pôvodu nebol žiadateľ o doplnkovú ochranu vystavený reálnej hrozbe vážnej ujmy, a preto je potrebné mu predĺžiť doplnkovú ochranu na území SR“, potom je nevyhnutné pristupovať k všetkým žiadateľom v súlade so zásadou rovnosti pred zákonom vyjadrenou nielen v Ústave Slovenskej republiky, ale aj v medzinárodných Dohovoroch, Paktoch a dokumentoch, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Neobstoí ani tvrdenie odporcu uvedené vo vyjadrení k odvolaniu, že o predĺžení doplnkovej ochrany rozhodoval Migračný úrad na základe iných právnych ustanovení (v zákone o azyle nie sú špeciálne ustanovenia pre rozhodovanie o predĺžení doplnkovej ochrany a ak žiadateľ spĺňa podmienky pre jej priznanie spĺňa zároveň i podmienky pre jej predĺženie) a o odlišných osobách, pretože ako základný argument pre poskytnutie doplnkovej ochrany prijal tézu o situácii v Afganistane - krajine v ktorej trvá ozbrojený konflikt - fakticky vojnový stav a individuálne ohrozenie života hrozí a je reálne u každého

jednotlivca bez rozdielu, a nezaoberal sa individuálnymi dôvodmi týkajúcimi sa konkrétnych žiadateľov. O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, prihliadajúc na skutočnosť, že navrhovateľ, je zo zákona oslobodený od platenia súdneho poplatku za toto konanie (§ 4 ods. 2, písm. v/ zák.č.71/1992 Zb.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.